



**ASIA** Päätös ympäristönsuojelulain (527/2014) 136 §:n mukaisen pilaantuneen maaperän puhdistamista koskevan ilmoituksen hyväksynnästä

#### **Asian vireille tulo ja esitetyt asiakirjat**

Ilmoitus pilaantuneen maaperän puhdistamisesta on jätetty Pohjois-Pohjanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle 31.5.2019. Ilmoituksen liitteessä on esitetty Sitowise Oy:n (Jakeluaseman maaperä- ja pohjatutkimus sekä perustamistapalausunto, Kuusamontie 10, Taivalkoski, Oy Teboil Ab, 15.5.2019) laatima pilaantuneisuustutkimus sekä kunnostuksen yleissuunnitelma (Pilaantuneen maaperän kunnostuksen yleissuunnitelma, Kuusamontie 10, Taivalkoski, Oy Teboil Ab, 27.5.2019).

#### **ILMOITUKSEN TEKIJÄ JA KIINTEISTÖN OMISTAJA**

Oy Teboil Ab  
Äyritie 20, PL 57  
01511 Vantaa

#### **Yhteyshenkilö**

Sari Brusila

#### **PUHDISTETTAVAN ALUEEN SIJAINTI**

Kunta  
Katuosoite tai muu osoitetieto  
Kiinteistötunnus

Taivalkoski  
Kuusamontie 10  
832-408-83-35

#### **TOIMINNAN ILMOITUSVELVOLLISUUS JA VIRANOMAISEN TOIMIVALTA**

Ympäristönsuojelulaki (527/2014) 136 §

#### **ILMOITUKSESSA ESITETYT TIEDOT**

##### **Puhdistettavan alueen ympäristö, sen sijainti ja käyttötarkoitus**

Kohteessa sijaitsee polttoaineen jakeluasema, jossa vaihdetaan maanalaiset polttoainesäiliöt sekä niihin liittyvät jakelulaitteet, rakenteet sekä -putkistot ja mittarikenttä kesällä 2019.

Kohde sijaitsee Taivalkosken kirkonkylällä. Kohde rajautuu idässä Kuusamontiehen, muutoin metsäalueeseen. Alue on merkitty Taivalkosken taajaman osayleiskaavassa merkinnällä PK, yksityisten palvelujen ja hallinnon alue.

#### **PILAANTUMISTA KOSKEVAT TIEDOT**

##### **Kohteen toimintahistoria**

Kohteessa on toiminut polttoaineiden jakeluasema vuosikymmenien ajan, jonka toiminta jatkuu edelleen. Lisäksi kiinteistöllä on kahvila-myymälerakennus, jossa on

huoltohalli. Jakeluasemalla on sekä isompi ns. kuluttaja-mittarikenttä että raskaan kaluston d-piste. Jakeluaseman piha-alue on asfaltoitu. Sade- ja hulevedet johdetaan hiekanerotuskaivojen kautta öljynerotinkaivoon, josta vesi kulkee sadevesiviemäriin. Jakeluaseman täyttö- ja säiliöalue sijaitsee kiinteistön länsireunalla, jossa on kolme maanalaista 16 m<sup>3</sup> polttoainesäiliötä (1 kpl 95E, 1 kpl 98E ja 1 kpl DI).

Raskaan kaluston d-piste sijaitsee kiinteistön eteläpuolella. D-pisteellä on yksi maanalainen 30 m<sup>3</sup> dieselsäiliö ja yksi maanpäällinen 10 m<sup>3</sup> polttoöljysäiliö. Kahvilamyymälärakennus sijaitsee kuluttajamittarikentästä luoteeseen.

## **MAAPERÄ, POHJA- JA PINTAVESITIEDOT**

Maaperätutkimuksissa tehtyjen havaintojen perusteella alueen maaperä koostuu täyttökerroksen alapuolella luonnollisesta hiekasta/sorasta. Tutkimuksissa todettiin kova pohja; kivi tai kallio jokaisessa tutkimuspisteessä syvyydellä 2,2...2,8 metriä maanpinnan tasosta.

Kohdekiinteistö ei sijaitse luokitellulla pohjavesialueella. Lähin luokiteltu pohjavesialue Pitkänlamminkangas (11832016, muu vedenhankintakäyttöön soveltuva pohjavesialue, jonka pohjavedestä pintavesi- tai maaekosysteemi on suoraan riippuvainen, luokka 2E) sijaitsee noin 160 metrin etäisyydellä kohteesta etelään.

Tutkimuksissa ei todettu vesipintaa. Lähin pintavesistö Siikalampi sijaitsee noin 300 metrin etäisyydellä kohteesta pohjoisessa ja idässä.

## **HAITTA-AINETUTKIMUKSET JA SELVITYKSET**

### **Maaperätutkimukset ja tutkimustulokset**

#### **Tutkimukset**

Sitowise Oy teki kiinteistöllä maaperän pilaantuneisuustutkimuksen maaliskuussa 2019. Kiinteistön piha-alueelta otettiin kairakoneavusteisesti maaperänäytteitä 6 tutkimuspisteestä (P1–P6) liitteenä olevan kartan mukaisilta paikoilta. Maanäytteitä otettiin kustakin tutkimuspisteestä metrin syvyysvälein ja syvyysuunnassa näytteenotto vaihteli 1...2,5 metrin syvyyteen maanpinnan tasosta. Tutkimukset päättyivät kaikissa tutkimuspisteissä kovaan pohjaan; kiveen tai kalliioon.

Kaikki maanäytteet arvioitiin aistinvaraisesti puhtaksi pilaantuneisuuden suhteen.

Kaikista maanäytteistä tutkittiin alustavina pitoisuusmäärittelyinä haihtuvien yhdisteiden kokonaispitoisuudet PID-kenttämittarilla (18 maanäytettä) ja jokaisesta tutkimuspisteestä valittiin noin yksi maanäyte, josta analysoitiin öljyhiilivetyjen kokonaispitoisuus PetroFlag-kenttämittarilla (yhteensä 5 maanäytettä).

Laboratorioanalyysiin valittiin maanäytteet aistinvaraisten arvioiden ja kenttämittaustulosten perusteella. Laboratoriossa analysoitiin yhteensä kuusi maanäytettä. Laboratorioanalyysiin valituista maanäytteistä tutkittiin Valtioneuvoston asetuksen 214/2007 mukaiset öljyhiilivetyjen C<sub>5</sub>-C<sub>40</sub> pitoisuudet sekä BTEX-yhdisteet ja bensiinin lisäaineet oksygenaatit.

Pilaantuneisuustutkimuksia ei pystytty toteuttamaan välittömästi jakelulaitteiden vierustäyttöihin.

## Tutkimustulokset

Kenttäanalyysin mitatut pitoisuudet olivat matalia (PetroFlag tulokset alle 5...168 mg/kg ja haihtuvat hiilivedyt PID 3 ppm).

Laboratoriossa analysoiduissa maanäytteissä ei todettu laboratorion analyysimenetelmien määrittämiä ylittäviä polttoaineiden hiilivetyjen pitoisuuksia.

## Haitta-aineiden kokonaismäärät

Maaperän pilaantuneisuustutkimuksessa tehtyjen tutkimushavaintojen ja -tulosten perusteella kiinteistöllä arvioidaan olevan polttoainehiilivedyillä pilaantunutta maa-ainesta jakelulaitteiden vierustäytöissä, pitoisuudet ja määrä selvitetään rakennustöiden yhteydessä. Kohteessa oli tutkimusajankohtana toiminnassa oleva polttoaineiden jakeluasema, joten tutkimuksia ei voitu kohdistaa suoraan jakelulaitteiden tai maanalaisen polttoainesäiliöiden vierustäyttöihin. Tutkimusten perusteella ei pystytä arvioimaan haitta-ainepitoisen alueen pinta-alaa tai määrää, koska pilaantuneeksi todettavaa maa-ainesta ei tutkimuksessa todettu.

## KUNNOSTUKSEN TARVE JA TAVOITTEET

### Riskinarvio

Haitta-aineiden kulkeutumiseen ja niille altistumiseen vaikuttavat kohteen maankäyttö, ympäristöolosuhteet sekä todettujen haitta-aineiden ominaisuudet, pitoisuudet ja esiintyminen. Näitä tekijöitä on tarkasteltu ilmoituksessa.

#### Altistuminen

Haitta-aineille ei voi nykytilassa altistua suoran ihokosketuksen välityksellä, sillä ne sijaitsevat pihan rakenteiden alapuolella. Pölyä ei pääse samasta syystä muodostumaan, joten altistumista haitta-ainepitoisen pölyn hengittämisen tai nielemisen välityksellä ei kohteen olosuhteissa pääse tapahtumaan.

Merkittävää sisä- tai ulkoilmaan kulkeutumista ei edellä arvioitu tapahtuvan, joten hengitysilman välityksellä altistumistakaan ei arvioida tapahtuvan.

Alueella ei kasvateta ravintokasveja, eikä siellä esiinny talousvesikäytössä olevaa pohjavettä. Altistuminen ravinnon tai talousveden välityksellä arvioidaan merkityksettömäksi.

Alue ei ole ekologisesti merkittävä, joten eliöstön altistumista ei arvioida merkittäväksi.

#### Kunnostustarve

Kohteeseen ennen rakennustöiden aloittamista tehdyssä pilaantuneisuustutkimuksessa ei todettu maa-ainesta, jotka olisivat ylittäneet Vna:n kynnysarvotasot. Kohteessa ei näin ollen ole aktiivista maaperän kunnostustoimenpiteiden tarvetta eikä näin ollen ole todettu pilaantunutta maa-ainesta.

Kohteessa tullaan vaihtamaan maanalaiset polttoainesäiliöt ja -putkistot, jonka vuoksi kohteessa tehdään kaivutöitä. Lisäksi ottaen huomioon pitkäaikainen polttoaineiden jakelutoiminta alueella, on mahdollista, että maanalaisen polttoainesäiliöiden maarakennustöiden yhteydessä tehtävissä täydentävissä

tutkimuksissa havaitaan ennakkotutkimuksista korkeampia polttoaineiden hiilivetyjen pitoisuuksia jakelulaitteiden välittömässä läheisyydessä.

Tehdyn työnaikaisten täydentävien tutkimusten tulosten perusteella tehdään maaperän kunnostustyötä tässä kunnostussuunnitelmassa esitettyjen periaatteiden ja rajausten mukaan.

### **Kunnostustavoitteet**

Kunnostustavoitteeksi esitetään, että rakennustyön vaatimassa kaivulaajuudessa poistetaan kohteelta ne kaivettavat massat, joiden pitoisuudet ylittävät Vna:n 214/2007 ylemmät ohjearvot. Kunnostustyötä ei jatketa tämän muutostyön yhteydessä sen laajemmalle mitä alueen muu rakentaminen edellyttää. Toisin sanoen kunnostustyölle ei aseteta tavoitepitoisuuteen perustuvaa kunnostustavoitetta.

Ohjearvojen määrittämisessä ei ole otettu huomioon haitta-aineiden kulkeutumista, vaan ainoastaan ihmisten ja eliöiden altistuminen. Tutkimuksissa ei kuitenkaan todettu polttoainehiilivetyjen pitoisuuksia. Edellä esitetyn riskinarvion perusteella kulkeutuminen olisi epätodennäköistä, vaikka kohteella esiintyisikin polttoainehiilivetyjä. Näin ollen arvioidaan, että kohteella ei ole kunnostustarvetta ja kaivutyö voidaan toteuttaa muutostöiden vaatimassa laajuudessa poistamalla Vna:n 214/2007 ylemmät ohjearvot ylittävät massat.

## **KUNNOSTUKSEN TOTEUTUS**

### **Kunnostusmenetelmän valinta ja työjärjestys**

Kohteessa maaperän kunnostus toteutetaan massanvaihdolla, sillä alueella tullaan tekemään kaivutöitä kohteessa suoritettavien muutostöiden takia. Alueen maaperästä poistetaan haitta-ainepitoinen maa-aines rakennustöiden vaatimassa laajuudessa. Maa-aines korvataan pilaantumattomalla tai kunnostustavoitteet alittavalla täyttöön sopivalla maa-aineksella. Massanvaihto on käyttökelpoinen tekniikka tämän tyyppisessä kunnostuksessa, jossa muut maa-ainesten käsittelymenetelmät kohteessa ovat teknistaloudellisesti kannattamattomia.

### **Menetelmän kuvaus**

Kaivutöitä valvoo ympäristötekniinen valvoja, jonka tulee olla paikalla aina, kun kohteelle rajatulla pilaantuneiden maiden alueella tehdään kaivutöitä.

Kaivettu maa-aines lajitellaan sen pilaantuneisuuden ja jätteisyyden perusteella. Kaivettu, pilaantumaton maa-aines sekä kunnostustavoitteet alittava maa-aines, mikäli niitä esiintyy, hyödynnetään mahdollisuuksien mukaan täyttötöissä. Jos poiskaivettavaa pilaantumaton tai kunnostustavoitteita alittavaa maa-ainesta ei voida hyödyntää esim. työteknisistä tai geoteknisistä syistä johtuen kohteessa tullaan tämä maa-aines kuljettamaan luvanvaraiseen vastaanottopaikkaan.

### **Maa-ainesten käsittely ja hyödyntäminen**

Maa-aines ja jätteet erotellaan kaivuvaiheessa ympäristötekniisen valvojan ohjeiden mukaisesti vähintään seuraavasti: Pilaantumaton maa-aines (pitoisuus alle kynnysarvon), kohonneita haitta-ainepitoisuuksia sisältävä maa-aines ja alemman ohjearvon ylittävä maa-aines, hyödynnetään mahdollisuuksien mukaan kaivantojen

täytöissä. Ylemmän ohjearvon ylittävä maa-aines, toimitetaan vastaanottoonpaikkaan, jolla on voimassa oleva ympäristölupa ottaa vastaan kyseistä materiaalia.

Kohteessa voidaan hyödyntää sellaisia kunnostusalueelta kaivettuja, geoteknisiltä ominaisuuksiltaan rakentamiseen kelpaavia maa-aineksia, joissa haitta-ainepitoisuudet alittavat kunnostustavoitteeksi asetetut Vna:n 214/2007 ylempät ohjearvot. Hyödynnettävien maa-ainesten otto- ja sijoituspaikka kirjataan muistiin ja esitetään kunnostuksen loppuraportissa.

Alueelta kaivettavien maa-ainesten hyödyntämistä valvotaan näytteenotoin ja hyödyntämisalueet ja -syvyydet dokumentoidaan. Haitta-ainepitoisesta hyödynnettävästä materiaalista otetaan edustavia kokoomanäytteitä vähintään 1/200 m<sup>3</sup> ja näytteistä tutkitaan öljyhiilivetyjen C<sub>5</sub>-C<sub>40</sub>, BTEX-yhdisteiden ja oksygenaattien pitoisuudet. Näytteet otetaan kaasutiiviisiin näytepusseihin ja mitataan välittömästi. Kenttämittausten jälkeen tarvittavat näytteet toimitetaan viipymättä kylmässä ja valolta suojattuna laboratorioon. Muut näytteet laitetaan asianmukaiseen säilytykseen myöhempää mittaustarvetta ajatellen.

## Veden käsittely

Mikäli kunnostusvaiheessa kunnostuskaivantoon kertyy vettä, tutkitaan veden laatu (öljyhiilivedyt C<sub>5</sub>-C<sub>40</sub>, BTEX-yhdisteet sekä oksygenaatit) akkreditoidussa laboratoriossa.

Kohteessa pyritään ensisijaisesti hyödyntämään kiinteistöllä jo olevaa öljynerotuskaivoa, jonka kautta erilliskäsittelyä tarvitsevat vedet tälläkin hetkellä viemäröityvät. Mikäli kaivantojen kuivana pitämiseksi on tehtävä veden johtamista, on huolehdittava riittävästä hienoaineksen erotuksesta.

Johdettavan veden määrä on pystyttävä mittamaan esimerkiksi työtapamenettelyin pumpun tehollisen tuoton ja pumppausajan perusteella. Toissijaisesti vesi johdetaan maastoon valvojan ympäristöviranomaisen luvalla tai suoraan viemäriin Taivalkosken veden luvalla. Veden johtamisesta maastoon tai suoraan viemäriin on sovittava hyvissä ajoin.

## Kuljetukset, varastointi

Pilaantuneen maan ja jätteen kuormat peitetään kuljetuksen ajaksi. Kuormat varustetaan asianmukaisella siirtoasiakirjalla. Esimerkki siirtoasiakirjasta liitetään kunnostuksen loppuraporttiin ja ympäristötekniikan valvoja tai tilaaja säilyttää asiakirjoja 3 vuotta kunnostuksen päättymisestä. Pilaantuneita maa-aineksia kuljettavan yrityksen on kuuluttava jätehuoltorekisteriin.

Massojen kuljetukseen käytettävien kuorma-autojen renkaat puhdistetaan tarvittaessa pesemällä tai esim. murskepatjalla ajamalla ennen kuin ajoneuvot poistuvat alueelta. Tarvittaessa lähialueen katuja puhdistetaan harjakoneella.

Kaivettuja materiaaleja ei lähtökohtaisesti välivarastoida kohteessa pitkiä aikoja, vaan ne kuljetetaan mahdollisuuksien mukaan soveltuvaan vastaanottoonpaikkaan tai käytetään kohteessa. Välivarastointia voidaan kuitenkin joutua tekemään esimerkiksi laboratoriomääritysten ajaksi. Kunnostustavoitteet ylittävää maa-ainesta arvioidaan välivarastoitavan hetkellisesti enintään viikon ajan. Välivarastointi toteutetaan pääsääntöisesti asfaltoidulla, pilaantuneella, kunnostamattomalla alueella tai jos

välivarastointia tehdään pilaantumattomalla alueella, varmistetaan maaperän puhtaus näytteenotolla välivarastoinnin jälkeen.

### **Kunnostuksen laadunvalvonta**

Kaivua valvoo ja ohjaa ympäristötekniinen valvoja, jonka tehtäviin kuuluvat näytteenotot, kenttämittaukset ja havainnot, pois kuljetettavan ja hyötykäytettävän maa-aineksen sijoituskohteiden osoittaminen ja vastaanotosta sopiminen, massamäärien kirjanpito ja yhteydenpito valvovaan ympäristöviranomaiseen.

Valvoja ottaa yhteyttä valvovaan ympäristöviranomaiseen, jos työn aikana ilmenee kunnostussuunnitelman muutostarpeita. Valvojan yhteystiedot ja työn aloitusajankohta ilmoitetaan ympäristöviranomaiselle ennen töihin ryhtymistä.

Työmaan ympäristötekniinen valvoja pitää kunnostustyön aikana kirjaa kaikesta työmaalta pois kuljetettavista massoista sekä massojen määrästä, alkuperästä, pitoisuuksista, sijoituspaikoista sekä ajankohdasta. Työmaan valvoja kirjaa näytteenottohavainnot vähintään maalaji/materiaali, haju, väri, näytteenottoajankohta, mittaustulokset sekä dokumentoi näytteenotopisteet karttapohjalle.

Erikoiset havainnot ja poikkeamat suunnitelmista sekä syyt poikkeamista kirjataan ylös. Yhteenvedo kirjanpidosta liitetään kohteen loppuraporttiin.

Kaivumassoista, kaivureunoista ja -pohjalta otetuista näytteistä tutkitaan haihtuvat yhdisteet PID-kenttämittarilla ja tarpeen mukaan myös öljyhiilivedyt PetroFlag-kenttämittarilla. Osa kaivua ohjaavista näytteistä ja kaikki jäännöspitoisuusnäytteet analysoidaan laboratoriossa. Laboratoriossa näytteitä tutkitaan vähintään yksi näyte jokaista 500 m<sup>3</sup> kaivumassaerää kohti.

#### Kunnostuksen lopputulos

Kunnostuksen lopputulos varmennetaan jäännöspitoisuusnäytteillä, jotka kaikki analysoidaan laboratoriossa.

Kaikista jäännöspitoisuusnäytteistä tutkitaan vähintään öljyhiilivetyjen C<sub>5</sub>-C<sub>40</sub>, BTEX-yhdisteiden ja oksygenaattien pitoisuudet. Mikäli kunnostustyön aikana maaperässä havaitaan muita haitta-aineita kohonneina pitoisuuksina (yli Vna:n 214/2007 kynnyksarvot), tulee niiden pitoisuudet jäännöspitoisuusnäytteissä analysoida niiltä alueilta, joissa haitta-aineita on havaittu. Kunnostuksen lopputulos esitetään kunnostuksen loppuraportissa.

Jäännöspitoisuusnäytteitä otetaan kaivannon pohjalta vähintään 15 x 15 m alalta edustavina kokoomanäytteinä. Kaivannon luiskista/seinämistä otetaan jokaiselta 10...15 m matkalta edustava kokoomanäyte niiltä osin, kun kaivannossa on selkeä luiska/seinäma.

### **Tiedotus**

Kunnostuksesta vastaava, tilaaja, vastaa kunnostustyöhön liittyvästä tiedotuksesta. Erikseen sovittaessa tiedotuksesta voi vastata myös ympäristötekniinen asiantuntija. Poistettavien maa-ainesten vastaanottoaikat ennen niiden kuljettamista työmaalta.

## Aikataulu

Pilaantuneen maa-alueen kunnostus aloitetaan alustavan aikataulun mukaan kesällä 2019 ja kunnostuksen arvioitu kesto on noin kaksi viikkoa.

## ILMOITUKSEN KÄSITTELY

### Tarkastus alueella

Kohdealueen tarkastamista ennen päätöksen antamista ei ole pidetty tarpeellisena.

### Tiedottaminen

ELY-keskus on toimittanut 10.6.2019 ilmoituksen pilaantuneen maaperän kunnostamisesta tiedoksi kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle.

## VIRANOMAISEN RATKAISU

Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus on tarkastanut Oy Teboil Ab:n ilmoituksen. Kunnostustyö voidaan toteuttaa ilmoituksen esityksen mukaisesti. Lisäksi kunnostustyössä tulee ottaa huomioon seuraavat määräykset (1-10):

### Kunnostustavoite

1. Kunnostusmenetelmänä voidaan käyttää ilmoituksessa esitettyä massanvaihtoa. Kunnostus on tehtävä ilmoituksessa esitetyn mukaisesti rakennustyön vaatimassa laajuudessa.

Kohteen maaperä tulee puhdistaa siten, että kunnostettavalla alueella saavutetaan haitallisten aineiden osalta seuraavat valtioneuvoston maaperän pilaantuneisuuden ja puhdistustarpeen arvioinnista antaman asetuksen (214/2007, PIMA-asetus) perustuvat ylempät ohjearvotaset.

#### Öljyhiilivetyjakeet ja oksygenaatit

Bensiinijakeet (C <sub>5</sub> -C <sub>10</sub> )	500 mg/kg
Keskitisleet (C <sub>10</sub> -C <sub>21</sub> )	1 000 mg/kg
Raskaat öljyjakeet (C <sub>21</sub> -C <sub>40</sub> )	2 000 mg/kg
MTBE-TAME	50 mg/kg

Muiden haitta-aineiden osalta on maaperän puhdistusvaatimuksen raja-arvotasoina ylempät ohjearvotaset.

Maaperässä vapaana faasina olevat haitta-aineet tulee poistaa maaperästä.

2. Mikäli kaivutyön kuluessa tehtävät havainnot maaperän tai pohjaveden pilaantuneisuudesta tai riskeistä poikkeavat olennaisesti kohteen ilmoituksen ja pilaantuneisuustutkimuksen lähtötiedoista ja maaperän kunnostustavoitteita ei saavuteta, on ilmoituksen tekijän/kunnostuksesta vastaavan tahon toimitettava Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskukselle riskinarviointi raja-arvojen ylittävien jäännöspitoisuuksien mahdollisista vaikutuksista ympäristölle ja terveydelle sekä mahdollisten jatkotoimenpiteiden ja/tai tarkkailun tarve. Riskinarvioinnin tulee olla PIMA-asetuksen sekä Ympäristöhallinnon ohjeen 6/2014 mukainen riskinarviointi.

Riskinarvio ja jatkotoimenpidesuunnitelma on toimitettava Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskukselle ja tiedoksi kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle. Riskinarvioinnin perusteella ELY-keskus voi tarvittaessa antaa ohjeita tai määräyksiä jatkotoimenpiteistä.

### **Jätteiden käsittely ja maa-aineksen hyödyntäminen**

3. Kaivettuja, pilaantuneita maa-aineksia tai muuta jätettä ei saa hylätä, eikä käsitellä hallitsemattomasti. Maa-aineksen haitta-ainepitoisuuden selvittämiseksi, näytteitä on otettava siten, että eri käsittelypaikkoihin toimitettavien maa-ainesten haitta-ainepitoisuudet on edustavasti selvitetty. Pilaantuneet maa-ainekset ja alueelta mahdollisesti kaivutyön aikana esiin tulevat jätteet on toimitettava käsiteltäväksi laitokseen, jonka ympäristönsuojelulain mukaisessa luvassa on hyväksytty kyseisen jätteen vastaanotto.

4. Kaivettaessa pilaantunutta maaperää ja kuljettaessa pilaantuneita maa-aineksia on huolehdittava, että maa-aines ei aiheuta ympäristön pilaantumisen vaaraa. Maa-aineksen pölyäminen on kuormauksessa ja kuljetuksessa estettävä. Tarvittaessa kuormat on kastettava tai peitettävä kuormapeitteillä. Pilaantuneen maa-aineksen haltijan velvollisuus on laatia siirtoasiakirja, joka kulkee jätteen siirron mukana ja luovutetaan jätteen vastaanottajalle. Jätteen haltijan ja vastaanottajan on säilytettävä allekirjoittamansa siirtoasiakirja tai sen jäljennös 3 vuoden ajan allekirjoituksesta.

Jätteen saa antaa kuljetettavaksi vain jätehuoltorekisteriin hyväksytylle toiminnanharjoittajalle.

5. Jos kaivutyön yhteydessä joudutaan poistamaan ylemmän ohjearvotason alittavia maa-aineksia, voidaan niistä geoteknisesti soveltuvia hyödyntää kaivantojen täytöissä. Mahdollisten hyötykäytettyjen haitta-ainepitoisten maa-ainesten haitta-ainepitoisuudet ja sijoituspaikat on dokumentoitava ja esitettävä loppuraportissa. Hyödynnettävät maa-ainekset ja poistoimitettavat, pilaantuneet maa-ainekset tulee välivarastoida erilleen toisistaan.

Mikäli sellaisia pilaantuneita maa-aineksia, joiden pitoisuustasot ylittävät ylemmät ohjearvotasot joudutaan pakottavasta syystä lyhytaikaisesti varastoimaan kunnostustyömaalla, on maa-ainekset peitettävä huuhtoutumisen ja pölyämisen estämiseksi sekä varastoitava tiiviillä alustalla. Pilaantuneen, kaivetun maa-aineksen varastoiminen alueella ei saa aiheuttaa lisäpilaantumista.

### **Kunnostuksen valvonta ja tiedottaminen**

6. Kunnostustyölle on nimettävä valvoja, jolla on tarvittava kokemus ja pätevyys pilaantuneen maaperän kunnostukseen, näytteenottoon ja kunnostustöiden valvontaan. Valvojan yhteystiedot on ilmoitettava ennen töiden aloittamista Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskukselle sekä kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle. Valvojan tulee laatia kunnostustyöstä pöytäkirja/työmaapäiväkirja. Pöytäkirja on säilytettävä vähintään viiden vuoden ajan ja se on pyynnöstä esitettävä valvontaviranomaiselle.



7. Määräyksen 1 tarkoittamat puhdistustasot on varmennettava riittäväillä kenttä- ja laboratorionäytteillä. Kenttätestien tulosten varmistamiseksi tulee riittävä määrä jäännöspitoisuusnäytteistä analysoida laboratoriossa. Analysoinnin tulee tapahtua akkreditoitussa laboratoriossa.
8. Kunnostuksen alkamisesta on ilmoitettava viimeistään viikkoa ennen töiden aloittamista Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskukselle, kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle ja tarvittaessa myös häiriintyville kohteille. Työn aikana ilmenevistä poikkeuksellisista tapahtumista (esimerkiksi kunnostustyön suunnitelmasta poikkeaminen) ja päästöistä on viipymättä ilmoitettava Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskukselle ja kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle. Toiminnanharjoittajan on viipymättä ryhdyttävä tarpeellisiin toimiin pilaantumisen tai sen vaaran ehkäisemiseksi tai jos pilaantumista on jo aiheutunut, sen rajoittamiseksi mahdollisimman vähäiseksi. Jos poikkeuksellisesta tilanteesta voi aiheutua välitön onnettomuusriski, tapauksesta on ilmoitettava viivytyksettä myös alueelliselle pelastuslaitokselle.

### **Tarkkailu ja raportointi**

9. Kaivantoihin työn aikana mahdollisesti kertyvä haitta-ainepitoinen vesi tulee tutkia ja tarvittaessa toimittaa käsiteltäväksi luvan omaavaan laitokseen tai käsitellä muulla valvontaviranomaisen hyväksymällä tavalla. Jätevesiviemäriin johdettaessa tulee asia sopia viemärlaitoksen kanssa.
10. Kunnostustyöstä on laadittava loppuraportti, joka on toimitettava Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskukselle ja kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle viimeistään kolmen kuukauden kuluessa töiden suorittamisesta. Loppuraportti tulee laatia Ympäristöopas 2010, Pilaantuneen maa-alueen kunnostuksen loppuraportti-ohjeen mukaisesti.

## **PÄÄTÖKSEN PERUSTELUT**

### **Yleiset perustelut**

Ympäristösuojelulain (527/2014) 136 §:n mukaan maaperän ja pohjaveden puhdistamiseen pilaantuneella alueella sekä puhdistamisen yhteydessä kaivetun maa-aineksen hyödyntäminen kaivualueella tai poistamiseen toimitettavaksi muualla käsiteltäväksi voidaan ryhtyä tekemällä siitä ilmoitus valtion valvontaviranomaiselle, jos puhdistaminen ei 4 luvun nojalla edellytä ympäristölupaa.

Valtion valvontaviranomainen tarkastaa ilmoituksen ja tekee sen johdosta päätöksen. Päätöksessä on annettava tarpeelliset määräykset pilaantuneen alueen puhdistamisesta, puhdistamisen tavoitteista ja maa-aineksen hyödyntämisestä sekä tarkkailusta. Pilaantuneen alueen puhdistamisen on katettava toimet, jotka ovat tarpeen pilaavien aineiden poistamiseksi, vähentämiseksi, leviämisen estämiseksi ja hallitsemiseksi.

Päätös on myönnetty määräaikaisena, koska toiminnanharjoittaja on ilmoittanut kunnostuksen tapahtuvan kesällä 2019.

## Perustelut kunnostusta koskeville määräyksille

Valtioneuvoston asetuksessa maaperän pilaantuneisuuden ja puhdistustarpeen arvioinnista (214/2007) säädetään maaperässä yleisimmin esiintyvien haitallisten aineiden kynnysarvot, alemmat ohjearvot ja ylemmät ohjearvot, joita käytetään apuna maaperän pilaantuneisuuden ja puhdistustarpeen arvioinnissa. Mikäli yhden tai useamman haitta-aineen pitoisuus maaperässä ylittää kynnysarvon, on maaperän pilaantuneisuus ja puhdistustarve arvioitava. Maaperää pidetään yleensä pilaantuneena, jollei arvioinnista muuta johdu: 1) alueella, jota käytetään teollisuus-, varasto- tai liikennealueena taikka muuna vastaavana alueena, jos yhden tai useamman aineen pitoisuus ylittää säädetyn ylemmän ohjearvon; 2) muulla kuin 1 kohdassa tarkoitettulla alueella, jos yhden tai useamman aineen pitoisuus ylittää säädetyn alemman ohjearvon.

Kunnostuksesta vastaava taho on ilmoituksessa esittänyt, että kunnostustavoitteena ovat ylemmät ohjearvot, koska kohde on edelleen huoltoasemakäytössä. Lisäksi mahdollinen kunnostus suoritetaan vain rakentamisen vaatimassa laajuudessa.

Ilmoituksessa esitetty kunnostustavoite ja -menetelmä on hyväksytty. Kunnostustavoite ja raja-alue ovat riittävät alueen maankäyttö sekä tutkimustulokset huomioon ottaen. (Määräys 1.)

Mikäli kunnostusmenetelmällä ei päästä kunnostustavoitteeseen voi Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus hyväksyä perustellusta pyynnöstä poikkeamisen edellä asetetusta kunnostustavoitteesta. Päätöksestä poikkeamisen edellytyksenä on että, riskinarvioinnin ja mahdollisen jatkotoimenpidesuunnitelman perusteella voidaan luotettavasti osoittaa, että kohdealueeseen jääneistä haitta-aineista ei pitkänkään ajan kuluessa aiheudu vaaraa tai haittaa ympäristölle ja/tai terveydelle eikä haitta-aineiden leviämistä pääse tapahtumaan. (Määräys 2.)

Ympäristön pilaantumisen vaaraa aiheuttavassa toiminnossa sovelletaan varovaisuus- ja huolellisuusperiaatetta. Jätteet on kerättävä ja pidettävä erillään jätehuollon kaikissa vaiheissa siinä laajuudessa, kuin se on terveydelle tai ympäristölle aiheutuvan vaaran tai haitan ehkäisemiseksi taikka jätehuollon asianmukaisen järjestämisen kannalta tarpeellista sekä teknisesti ja taloudellisesti mahdollista. Pilaantumisen ehkäisemiseksi on perusteltua viedä poistettavat maa-ainekset ja alueelta mahdollisesti kaivutyön aikana esiin tulevat jätteet sellaiseen käsittelypaikkaan, jolla on lupa ottaa vastaan ja käsitellä kyseisiä jätteitä. (Määräys 3.)

Pilaantuneiden maa-ainesten käsittelystä, välivarastoinnista, kuormauksesta ja kuljetuksesta on tarpeen antaa määräykset, ettei kunnostustöistä aiheudu ympäristön pilaantumisen vaaraa tai terveyshaittaa.

Jätelain 121 §:n mukaan jätteen haltijan on laadittava siirtoasiakirja mm. pilaantuneesta maa-aineksesta, joka siirretään ja luovutetaan 29 §:ssä tarkoitettulle vastaanottajalle. Siirtoasiakirjavelvollisuutta sovellettaessa maa-ainejäte voidaan katsoa pilaantuneeksi yleensä silloin, kun sen haitta-ainepitoisuudet ylittävät PIMA-asetuksen mukaisen alemman ohjearvon. Siirtoasiakirjassa on oltava valvonnan ja seurannan kannalta tarpeelliset tiedot jätteen lajista, laadusta, määrästä, alkuperästä, toimituspaikasta ja -päivämäärästä sekä kuljettajasta. Jätelain 29 §:n

mukaan jätteen saa luovuttaa vain jätehuoltorekisteriin hyväksytylle kuljettajalle. (Määräys 4.)

Kestävän kunnostuksen ympäristötekijät, sosiaaliset tekijät ja taloudelliset tekijät huomioon ottaen, kaivannossa voidaan käyttää kunnostuksen tavoitetaso alittavia rakentamiskelpoisia maa-aineksia.

Mikäli pilaantuneita massoja joudutaan välivarastoimaan alueella, lisöpilaantumisen estämiseksi varastointiajan tulee olla lyhyt ja maaperän pilaantumattomuus varastoinnin jälkeen on syytä varmistaa. Pilaantuneiden massojen peittämisellä estetään lisöpilaantuminen kiinteistöllä. (Määräys 5.)

Valvojan nimeämisellä varmistetaan, että kunnostus toteutetaan asianmukaisesti ja tiedonkulku työn aikana on sujuvaa. Määräyksessä mainittujen tietojen dokumentointi on tarpeen kunnostustyön asianmukaisen toteutumisen, valvonnan ja tiedonkulun vuoksi. (Määräys 6.)

Massanvaihdon ja öljysäiliöiden poiston yhteydessä maaperän pilaantuneisuutta on seurattava kenttätestein mahdollisen pilaantuneisuuden rajaamiseksi. Alueen rajausta on varmistettava laboratorioanalyysillä. Laboratorioanalyysillä tarkistetaan kenttämittausten oikeellisuus ja varmennetaan kunnostustavoitteiden toteutuminen. (Määräys 7.)

Valvonnan ja tiedonsaannin kannalta on välttämätöntä, että viranomaisille sekä alueen omistajalle ja naapureille toimitetaan tieto kunnostustöiden suunnitellusta ajankohdasta ennen töiden aloittamista. Ilmoitusvelvollisuus poikkeustilanteista on määrätty toiminnan valvontaa varten. Määräys pilaantumisen torjuntavelvollisuudesta on annettu välittömän pilaantumisen ehkäisemiseksi ja haittojen minimoimiseksi. (Määräys 8.)

Haitta-aineita mahdollisesti sisältävien vesien tutkimisesta on tarpeen antaa määräyksiä, jotta pilaantunut vesi käsitellään asianmukaisesti ja pilaantuneisuuden laajuudesta saadaan käsitys. (Määräys 9.)

Loppuraportin perusteella arvioidaan kunnostuksen lopputuloksen hyväksyttävyyttä sekä mahdolliset jatkotoimenpiteet sekä jälkiseurantarve. (Määräys 10.)

## **PÄÄTÖKSEN TÄYTÄNTÖÖNPANOKELPOISUUS**

Tätä päätöstä on noudatettava mahdollisesta muutoksenhausta huolimatta. Muutoksenhakuviranomainen voi kieltää täytäntöönpanon.

## **PÄÄTÖKSEN VOIMASSAOLO**

Tämä päätös on voimassa 30.6.2024 saakka.

## **SOVELLETUT OIKEUSOHJEET**

Ympäristönsuojelulaki (YSL 527/2014) 6 §, 7 §, 14 §, 16 §, 17 §, 23 §, 84 §, 85 §, 133 §, 134 §, 135 §, 136 §, 139 §, 190 §, 191 §, 200 §, 205 §, 209 §

Ympäristönsuojeluasetus (YSA 713/2014) 24 §, 25 §, 26 §

Jätelaki (646/2011) 5 §, 6 §, 8 §, 12 §, 13 §, 15 §, 16 §, 28 §, 29 §, 31 §, 94 §, 118 §, 119 §, 121 §

Valtioneuvoston asetus jätteistä (179/2012) 11 §, 24 §

Valtioneuvoston asetus maaperän pilaantuneisuuden ja puhdistustarpeen arvioinnista (214/2007, PIMA-asetus)

## **MAKSU JA SEN PERUSTELUT**

**Maksu 715 €**

Maksu määräytyy VNa 1372/2018 (Valtioneuvoston asetus elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten sekä työ- ja elinkeinotoimistojen sekä kehittämis- ja hallintokeskuksen maksullisista suoritteista vuosina 2019 ja 2020) mukaisesti. Pilaantuneen maaperän puhdistamisesta tehtävän ilmoituksen käsittelystä perittävä maksu on 55 € kultakin asian käsittelyyn kuluvalta tunnilta. Tämän päätöksen käsittelyyn kului 13 tuntia.

## **PÄÄTÖKSESTÄ TIEDOTTAMINEN**

**Päätös** Oy Teboil Ab

**Jäljennös maksutta:**

Taivalkosken kunnan ympäristönsuojeluviranomainen (sähköinen)

Sitowise Oy (sähköinen)

Suomen ympäristökeskus (sähköinen)

## **Ilmoittaminen kunnan ilmoitustaululla**

Pohjois-Pohjanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus tiedottaa tästä päätöksestä kuuluttamalla Taivalkosken kunnan ilmoitustaululla ympäristönsuojelulain (527/2014) 85 § mukaisesti.

## **MAAPERÄN TILAN TIETOJÄRJESTELMÄÄN MERKITSEMINEN**

Kunnostuskohteen tiedot on päivitetty ilmoituksessa ja sen liitteessä esitettyjen tietojen pohjalta Maaperän tilan tietojärjestelmään.

## **MUUTOKSENHAKU**

Tähän päätökseen ja päätöksen käsittelystä perittyyn maksuun saa hakea muutosta valittamalla Vaasan hallinto-oikeuteen. Valitusaika päättyy 24.7.2019. Valitusoikeus päätöksestä on YSL 191 §:n mukaan asianosaisella, rekisteröidyllä yhdistyksellä tai säätiöllä, jonka tarkoituksena on ympäristön-, terveyden- tai luonnonsuojelun taikka asuinympäristön viihtyisyyden edistäminen ja jonka toiminta-alueella kysymyksessä olevat ympäristövaikutukset ilmenevät, toiminnan sijaintikunnalla ja muulla kunnalla, jonka alueella toiminnan ympäristövaikutukset ilmenevät, valtion valvontaviranomaisella sekä toiminnan sijaintikunnan ja vaikutusalueen kunnan ympäristönsuojeluviranomaisella ja asiassa yleistä etua valvovalla viranomaisella. Valitusosoitus on liitteenä.

## **HYVÄKSYNTÄ**

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty. Asian on esitellyt ylitarkastaja Maria Säkkinen ja ratkaissut ympäristönsuojeluyksikön päällikkö Juhani Kaakinen.

**Liitteet**

1. Asiakirjan sähköinen hyväksymismerkintä
2. Kartta
3. Valitusosoitus

Tämä asiakirja POPELY/1352/2019 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument POPELY/1352/2019 har godkänts elektroniskt

Esittelijä Säkkinen Maria 24.06.2019 08:43

Ratkaisija Kaakinen Juhani 24.06.2019 09:20



## VALITUSOSOITUS

### Valitusviranomainen

Tähän päätökseen tyytymätön saa hakea siihen muutosta **Vaasan hallinto-oikeudelta** kirjallisella valituksella.

### Valitusaika

Valitusaika on **kolmekymmentä (30) päivää tämän päätöksen antopäivästä**. Valitusaikaa laskettaessa ei antopäivää oteta lukuun. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, lauantai, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, jouluaatto tai juhannusaatto, valitusaika jatkuu vielä seuraavan arkipäivän.

### Valituskirjelmän sisältö ja liitteet

Valituskirjelmässä on ilmoitettava:

- 1) päätös, johon haetaan muutosta
- 2) miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi; sekä
- 3) perusteet, joilla muutosta vaaditaan.

Valituskirjelmässä on ilmoitettava valittajan nimi ja kotikunta, sekä postiosoite ja puhelinnumero, joihin asiaa koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa.

Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos valituksen laatijana on joku muu henkilö, valituskirjelmässä on ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta. Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valituskirjelämä.

Valituskirjelmään on liitettävä:

- 1) päätös, johon haetaan muutosta, alkuperäisenä tai jäljennöksenä;
- 2) todistus siitä, minä päivänä päätös on annettu tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta; sekä
- 3) asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Asiamiehen on liitettävä valituskirjelmään valtakirja, jollei päämies ole valtuuttanut häntä suullisesti Vaasan hallinto-oikeudessa. Asianajajan ja yleisen oikeusavustajan tulee kuitenkin esittää valtakirja ainoastaan, jos hallinto-oikeus niin määrää.

### Valituksen toimittaminen

Valituskirjelämä liitteineen on toimitettava **Vaasan hallinto-oikeuden kirjaamoon**. Valituskirjelmän voi toimittaa perille henkilökohtaisesti tai valtuutetun asiamiehen välityksellä. Sen voi omalla vastuulla lähettää myös postitse, lähetin välityksellä, telekopiona tai sähköpostitse. Toimitustavasta riippumatta valituskirjelämä on toimitettava niin ajoissa, että se on perillä viimeistään valitusajan päättyessä klo 16.15. Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

### Oikeudenkäyntimaksu

Tuomioistuinmaksulain (1455/2015) nojalla muutoksenhakijalta peritään asian käsittelystä hallinto-oikeudessa oikeudenkäyntimaksuna 260 euroa. Mainitussa laissa on erikseen säädetty tapauksista, joissa maksua ei peritä.

### Vaasan hallinto-oikeuden yhteystiedot

käyntiosoite: Korsholmanpuistikko 43, 65100 VAASA  
postiosoite: PL 204, 65101 VAASA  
telekopio: 029 56 42760  
sähköposti: vaasa.hao@oikeus.fi

puhelin: 029 56 42611  
aukioloaika: 8.00 - 16.15